

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

**Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 2**

- A) Jezik
B) Književnost

Torek, 29. avgust 2017 / 90 minut (40 + 50)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in latinsko-slovenski slovar.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 40 minut, za reševanje dela B pa 50 minut.

Izpitna pola vsebuje 6 nalog v delu A in 4 naloge v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 85, od tega 35 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 1 prazno.

M 1 7 2 2 7 1 1 2 0 2

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) JEZIK

Aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo,	1
sponte sua, sine lege fidem rectumque colebat.	2
Poena metusque aberant, nec verba minantia fixo	3
aere legebantur, nec supplex turba timebat	4
iudicis ora sui, sed erant sine vindice tuti.	5
Nondum caesa suis, peregrinum ut viseret orbem,	6
montibus in liquidas pinus descenderat undas,	7
nullaque mortales praeter sua litora norant;	8
nondum praecipites cingebant oppida fossae;	9
non tuba directi, non aeris cornua flexi,	10
non galeae, non ensis erat: sine militis usu	11
mollia securae peragebant otia gentes.	12
Ver erat aeternum, placidique tepentibus auris	13
mulcebant zephyri natos sine semine flores;	14
mox etiam fruges tellus inarata ferebat,	15
nec renovatus ager gravidis canebat aristis;	16
flumina iam lactis, iam flumina nectaris ibant,	17
flavaque de viridi stillabant ilice mella.	18

1. Analizirajte izpisane glagolske oblike, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Osebne glagolske oblike					Neosebne glagolske oblike			
Glagol	Analiza				Glagol	Analiza		
	Os.	Št.	Nak.	Čas		Oblika	Čas	Način
colebat (2. vrst.)					minantia (3. vrst.)			
aberant (3. vrst.)					caesa (6. vrst.)			
viseret (6. vrst.)					flexi (10. vrst.)			

(6 točk)

2. Analizirajte navedene zaimke, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol
quae (1. vrst.)				
nullo (1. vrst.)				
sua (8. vrst.)				

(3 točke)

3. Prestavite v pasiv.

Zephyri placidi flores sine semine natos mulcebant.

_____ (5 točk)

4. Poimenujte označeni konstrukciji in ju prevedite.

4.1. **Pinus** in montibus suis **caesa** nondum in undas descendit.

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)

4.2. **Nulla litora mortales praeter sua novisse** feruntur.

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)
(6 točk)

5. Analiza odvisnikov: izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabe časa in naklona, določite stavčno funkcijo odvisnika.

5.1. Nondum pinus in undas liquidas descendit, ut orbem peregrinum viseret.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	–	

(4)

5.2. Cum aurea aetas sata esset, gentes securae otia mollia peragebant.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	–	

(4)
(8 točk)

M 1 7 2 2 7 1 1 2 0 7

6. Postavite stavek v odvisni govor.

6.1. Ovidius in suo carmine narrat: »Poena metusque aureā aetate aberant.«

(3)

6.2. Quis nescit: »Quā aetate flava mella de viridi ilice stillabant?«

(2)

6.3. Ab initio bellorum civilium multi Romani sperabant: »Utinam illa aurea aetas redeat!«

(2)
(7 točk)

B) KNJIŽEVNOST

- 1. Napišite pravilen odgovor.**

P. Ovidij Nazo je pesnik iz avgustejskega obdobja. Poleg številnih elegičnih del je napisal tudi ep _____ in celo _____ Medeja, ki pa je žal izgubljena. Njegova didaktična pesnitev _____ je bila morda eden od razlogov, da ga je Avgust do konca življenja izgnal v daljne _____ ob Pontu. Tam sta nastali tudi zbirki elegij Žalostinke in _____.

(5 točk)

2. Navedite imena pesnikov avgustejske dobe v rimski književnosti in njihova dela, iz katerih so vzeti odlomki.

Odlomek	Avtor	Delo
Oče je zdaj naposled premagan. Odide na prosto, moli k bogovom in k zvezdi se sveti hvaležno obrača: »Nič več odlašanja; grem, sledim vam, kamor velite. Varujte dom, varújte potomce, očetni bogovi! vaše je znamenje, vaši je volji podvržena Troja. Jaz se umikam; ne bom več, sin, odrekal ti spremstva.« To je govoril. Hrumenje plamenov, čedalje svetlejših, sredi obzidij. Požar potiska valove vročine.		
Visoki Sorakte se v snegu blešči in drevje pod belo odejo vzdihuje, ves gozd pod bremenom snega se šibi, še potok otrpnil pod skorjo ledu je.		
»O srečen, komur so kupčije tuje, kot našim dedom v davnih dneh! Očetna polja z voli obdeluje in za obresti ni v skrbeh; ne kliče v boj ga trombe glas grozeči, valov na morju ni ga strah, ogiblje daleč forumski se gneči, ne stopa čez ošabni prag mogočnežev. Le trto vzpenjajočo, nevesto topolom, ravna.		
Toda nikar si ne kodraj pričeske z železno pripravo niti ne drgni grobó s plovcem si dlakavih nog. Tistim prepusti to reč, ki opevajo mater Kibelo z glasnim vreščanjem, saj tak v Frigiji znan je obred. Videz brezbrižen se moškim poda. Še Tezej Ariadno nesel je skuštran s seboj, las si ni spel na sencah.		
Marš je na spisku dolžnosti: naj pošlješ dekle kamorkoli, že stanovitni snubač gre neutrudno za njo; gore na svoji bo poti premagal in rečna vodovja, ki jih pomnožil je dež, snežne zamete teptal; z morji bo šel v spopad ne meneč se za vzhodnik nabuhli, ne da bi čakal na svit plovbi naklonjenih zvezd. Kdo bi razen vojaka in razen zaljubljenca hotel nočno trpeti zmrzal, s snegom pomešan naliv?		

(10 točk)

9/12

3. Ovidijev sodobnik Livij je v svojem zgodovinskem delu med drugim zbral najbolj znane legende iz zgodnje rimske zgodovine. Predstavite to delo (podrobneje tudi vsebino) in njegov pomen.

OBRNITE LIST.

M 1 7 2 2 7 1 1 2 1 0

(15 točk)

4. Opišite Ovidijevo epsko delo. Naštejte in pojasnite tri zgodbe, v katerih bogovi ljudi kaznujejo zaradi prevzetnosti ali zlih dejanj.

(20 točk)